

[Forsvarsministeren]

fattende sikkerhedsforanstaltninger og på grundlag af forsvarrets direktiv herom, der er udarbejdet af den såkaldte Pegasusgruppe. Også civilforsvaret, politiet og lokale myndigheder er inddraget i dette arbejde.

Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at fremhæve og rose det forbilledlige samarbejde, der er skabt på Bornholm i denne sag, også i forhold til de omkringboende.

Der er både fra miljømyndighedernes og fra forsvarrets side stillet strenge krav til sikkerheden i forbindelse med oprydningen. Der er således fastlagt en sikkerhedszone på 1.000 m omkring depotet. Baggrunden for at etablere en sikkerhedszone er, at der ved en eventuel eksplosion bl.a. vil ske en spredning af gas. Jo længere væk man er, jo mindre dosis af gas vil man blive udsat for. Beregningen af sikkerhedsafstanden er foretaget i civilforsvaret med udgangspunkt i den mængde gas, det maksimalt tillades at en person får på sig eller indånder. Den tilladte mængde vil ikke kunne blive overskredet uden for 1.000 m. Direktivet bygger herudover bl.a. på de undersøgelser, der blev foretaget i oktober-november 1984, og de drøftelser, forsvaret allerede i december 1984 havde med tyske eksperter fra det anlæg, der ligger i Munster.

Forsvarets direktiv har siden da været til udtalelse både hos de hjemlige myndigheder og i Tyskland. Man har fra tysk side fundet, at forsvarrets direktiv er af høj standard, og at de sikkerhedsbestemmelser, der er indeholdt heri, er dækkende og tilstrækkelige, og at direktivet kan danne grundlag for oprydningen.

Arbejdet i depotet foretages kun under bestemte vejr- og vindforhold. Temperaturen skal således være mellem 0° og 15°, og derudover har man af hensyn til de beboere, der bor inden for 1.000 m fra depotet, valgt kun at arbejde under bestemte vindforhold. En evakuering af beboerne kan herved undgås, da der ikke i den nordlige sektor er beboere inden for 1.000 m fra depotet.

Forinden oprydningen blev sat i gang, blev der af projektgruppe Pegasus foretaget et meget grundigt informationsarbejde på Bornholm både i forhold til de lokale myndigheder og til beboerne i området.

Desuden skal det tilføjes, at gas uden sprængstof kan destrueres på Kommuneekemi. Gas, der indeholder sprængstof, kan der-

imod af miljømæssige grunde ikke umiddelbart bortskaffes eller destrueres, men må forinden destruktion adskilles i gas og sprængstof. Miljøministeren og jeg har aftalt, at først når oprydningen er afsluttet og man har et nøje kendskab til den gasammunition, der er tilbage i depotet, vil man tage stilling til, hvad der skal ske med denne.

Det er regeringens opfattelse, at en permanent deponering på land ikke er ønskelig. En langsigtet løsning er opførelse af et særligt anlæg til adskillelse og destruktion af gasammunitionen.

Første del af det midlertidige depot i Almindingen, der er beregnet til midlertidig opbevaring af nyopfisket gasammunition såvel med som uden indhold af sprængstof, forventes at være klar til brug ca. den 1. januar 1986. Jeg skal i denne forbindelse påpege, at nærmere undersøgelser af nyopfisket gasammunition på Bornholm i dag alene kan finde sted på depotet i Vestermarie. En forudsætning for at ophøre med brugen af depotet i Vestermarie hertil er således, at der andetsteds på Bornholm etableres en eller anden form for gennemgangsdepot med mulighed herfor.

Da det må tillægges betydning at få kendskab til, hvilken praksis andre Østersønationer følger med hensyn til opfisket gasammunition, og hvilken opfattelse og praksis der gælder i de øvrige Østersønationer vedrørende nøddumpningsbegrebet, har regeringen søgt at få klarhed herover. Spørgsmålet har derfor været taget op dels inden for rammerne af det miljø-samarbejde, der finder sted inden for Østersøkonventionen, dels af udenrigsministeriet ad de diplomatiske kanaler på baggrund af et spørgsmål fra folketingets miljø- og planlægningsudvalg. Der mangler endnu svar fra Polen.

Det må erkendes, at svarene for størstepartens vedkommende ikke er helt så fyldestgørende, som det var ønskeligt.

Af den svenske vejledning til de svenske fiskere fremgår det, at det tilrådes, at opfisket gasammunition umiddelbart gendumpes, hvis den opdages i nettet. Opdages den på dækket, tilrådes også umiddelbar gendumping, såfremt dette skønnes sikkerhedsmæssigt forsvarligt. I alle andre tilfælde, eksempelvis hvis gasammunitionen opdages i lasten under dæk, tilrådes det umiddelbart at un-